

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1CdoR/6/2024
Identifikačné číslo spisu:	6123269469
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6123269469.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti o maloletú L. V., narodenú XX. J. XXXX, maloletá bytom ako matka, zastúpená v konaní opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky T. B. Q., narodená XX. N. XXXX, bytom Q. XXXX/XX, Q.Á. Q., a otca N. V., narodený XX. J. XXXX, bytom L. X, XXXX G., D. D., právne zastúpený JUDr. Milan Ficek, advokát s. r. o., so sídlom Žilinská 14, Bratislava, IČO: 47 232 757, v konaní o úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 38P/49/2023, o dovolaní matky maloletej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 14. februára 2024 sp. zn. 13CoP/11/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom č. k. 38P/49/2023 - 221 zo dňa 26. septembra 2023 rozhodol tak, že:

Výrokom I. zveril maloletú L. V. do osobnej starostlivosti matky.

Výrokom II. rozhodol, že maloleté dieťa sú oprávnení a povinní zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach obidvaja rodičia, každý samostatne.

Výrokom III. rozhodol, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej sumou 400 eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 01.04.2023.

Výrokom IV. rozhodol, že zročné výživné za obdobie od 01.04.2023 do 26.09.2023 na maloletú vo výške 368 eur je otec povinný zaplatiť do 31.12.2023.

Výrokom V. rozhodol, že otec je povinný prispievať na tvorbu úspor maloletej L. V., nar. XX.XX.XXXX sumou 100 eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci na účet maloletej vedený vo N. Q., J..P., číslo účtu IBAN P. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, počnúc dňom 01.04.2023.

Výrokom VI. rozhodol, že zročné výživné na tvorbu úspor maloletej vo výške 600 eur je otec povinný zaplatiť do 01.10.2024.

Výrokom VII. upravil styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou počas

jarných prázdnin každý nepárny kalendárny rok od nedele predchádzajúcej prvému dňu jarných prázdnin od 12:00 hod. do nasledujúcej soboty do 13:00 hod.; počas veľkonočných prázdnin každý párny kalendárny rok od Zeleného štvrtku od 12:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 16:00 hod.; počas letných prázdnin každý kalendárny rok od prvej nedele letných prázdnin od 12:00 hod. do tretej júlovej stredy do 13:00 hod. a od druhej augustovej nedele letných prázdnin od 12:00 hod. do štvrtej augustovej stredy letných prázdnin do 13:00 hod.; počas jesenných prázdnin každý párny kalendárny rok od prvého dňa prázdnin od 12:00 hod. do posledného dňa prázdnin do 13:00 hod.; počas vianočných prázdnin a sviatkov každý párny kalendárny rok od 23.12. od 12:00 hod. do 30.12. do 16:00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od 30.12. od 12:00 hod. do 06.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 16:00 hod.

Výrokom VIII. rozhodol, že otec je oprávnený v stanovené dni a hodiny maloletú prevziať na hraničnom priechode medzi P. D. a D. - T. a matka je povinná v stanovené dni a hodiny maloletú na uvedenom hraničnom priechode otcovi odovzdať.

Výrokom IX. uložil matke povinnosť maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a styk otcovi s maloletou umožniť. Výrokom X. rozhodol, že matka je povinná informovať otca o zdravotnom stave maloletej, o jej školských a mimoškolských aktivitách, a to formou sms správy, vždy k poslednému dňu každého párneho týždňa v kalendárnom roku.

Výrokom XI. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom sp. zn. 13CoP/11/2024 z 14. februára 2024 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v matkou napadnutých výrokoch III., IV., V., VI., VII. a VIII. a závislom výroku o trovách potvrdil. O odvolaní nenapadnutých výrokoch rozhodol, že tieto zostávajú nedotknuté. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie nebolo opodstatnené, preto vo výsledku rozsudok okresného súdu vo výrokoch odvolaní napadnutých potvrdil ako vecne správne rozhodnutie. Stotožnil sa so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými okresným súdom v odôvodnení napadnutého rozsudku viažucim sa k odvolaním dotknutých výrokoch III., IV., V., VI., VII., VIII. a v podrobnostiach na závery okresného súdu odkázal (§ 387 ods. 2 CSP).

2.1. Odvolací súd uviedol, že pri určení výšky vyživovacej povinnosti otcovi maloletej v sume 400 eur mesačne podľa výroku III. okresný súd dôsledne aplikoval zákonné pravidlá, keď zistil schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca ako povinného vo väzbe k výdavkom maloletej. Okresný súd na základe tvrdení, dôkazov matky maloletej vyjadril mesačne v priemere výdavky na maloletú v sume 582,15 eura, pričom zohľadnil pravidelné, ako aj nepravidelné výdavky, ktorý postup bol vecne správny. Pokiaľ matka maloletej v odvolacom konaní žiadala zohľadniť náklady na angličtinu maloletej v sume 380 eur celkom, z ktorej uhradila polovicu, t. j. 190 eur, k čomu žiadala vykonať dôkaz o úhrade anglického jazyka, dôkaz od jazykovej školy Univerza, tieto dôkazy odvolací súd nevykonával. K danému postupu uviedol, že tento postup vyplýva z toho, že úprava výšky výživného sa nemôže meniť na základe jedného výdavku, resp. jednotlivého výdavku v tom - ktorom čase, pretože potom by pri každom vzniknutom výdavku, ktorý by nastal, súd upravoval výšku výživného, čo nie je akceptovateľné. Súd nemôže reflektovať na jednotlivý výdavok spojený s maloletým dieťaťom tak, že bude meniť výšku výživného zo strany povinného, ak sa hodnotia komplexne potreby maloletého dieťaťa, jeho výdavky za súčasného zisťovania schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča.

2.2. Ak okresný súd pri zisťovaní príjmov otca maloletej vychádzal z ročnej účtovnej závierky, tak podľa odvolacieho sudu tomuto spôsobu zisťovania príjmov nebolo možné nič vytknúť. Okresný súd vo svojom rozsudku správnym spôsobom poukázal na účtovnú závierku otca maloletej, podľa ktorej dosahoval zisk vo výške 41.952,04 eura, ktorý zobral do úvahy v spojení s daňovou povinnosťou vo výške 4.626,48 eura a vychádzal z priemerne mesačne dosahovaného príjmu otca maloletej vo výške 3.110 eura, t. j. okresný súd vychádzal z vyššieho príjmu otca maloletej, než ktorý tvrdil vo výške 2.000 eur. Komplexne majetkové pomery otca maloletej okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil a odvolací súd nevidel zákonný priestor na vykonanie dokazovania navrhnutého matkou maloletej, a to dokazovanie znalcom na zistenie majetku otca maloletej. Odvolací súd uviedol, že v danej veci predmetom konania nie je majetkové vyporiadanie medzi rodičmi maloletej, pre ktoré by sa vyžadovalo znalecké dokazovanie a takýto návrh dokazovania podaný matkou maloletej vyhodnotil ako neopodstatnený. Rovnako nedôvodné bolo požadovanie dokazovania ohľadne výšky čerpania príspevku manželkou otca maloletej k ich spoločnému maloletému synovi, ak tento dôkaz, výška nároku nemá dosah na výšku vyživovacej

povinnosti otca k maloletej dcére, ktorú má s odvolateľkou - matkou maloletej. Ani pre tento návrh dôkazu nevidel odvolací súd dôvod na jeho vykonanie v štádiu odvolacieho konania. Ak matka maloletej v odvolaní namietala náklady na cestovanie otca maloletej, nákupy potravín v tom, že ich otec maloletej zahrňa do účtovníctva, do ktorého je zahrnuté aj úverové zaťaženie, odvolací súd uviedol, že spôsob zaúčtovania výdavkov otcom maloletej netvorí predmet konania, nakoľko uvedená námietka sa týka (ne)správnosti vedenia účtovníctva otca maloletej, pričom spôsob vedenia účtovníctva nie je predmetom konania.

2.3. Podľa odvolacieho súdu nebola namieste ani námietka, že by okresný súd nezobral do úvahy ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine, v zmysle ktorého druhej vety dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Odvolací súd k danému uviedol, že okresný súd pri určení výšky vyživovacej povinnosti 400 eur mesačne zobral do úvahy nielen vyjadrené výdavky maloletej, ale práve schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca maloletej. Uvedené sa premietlo aj v aplikácii § 63 ods. 3 Zákona o rodine, keď okresný súd výrokom V. uložil otcovi maloletej povinnosť prispievať aj na tvorbu úspor sumou 100 eur mesačne. Dostatočným dokazovaním pred okresným súdom boli zistené majetkové pomery na strane otca maloletej, ktoré mu umožňujú prispievať aj na tvorbu úspor a ich výška v sume 100 eur mesačne bola správne stanovená. Pre rozhodnutie okresného súdu o tvorbe úspor nebolo potrebné vykonať podrobné dokazovanie vkladnou knižkou, pretože ide o formu sporenia, pre ktorú sa rozhodol otec maloletej. K nevykonaniu dokazovania vkladnou knižkou odvolací súd odkázal na odsek 33. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorého závermi sa stotožnil. Odvolací súd mal za to, že práve okresným súdom určená výška vyživovacej povinnosti otcovi maloletej, ako aj povinnosť prispievať na tvorbu úspor v opodstatnenej výške 100 eur mesačne, reflektovali aj na rozsah osobnej starostlivosti matky ako preferenčného rodiča.

2.4. K výroku IV. rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol, že postup okresného súdu bol vecne správny, keď v zmysle zhodného vyjadrenia rodičov prihladol na sumu 232 eur, ktorú uhradil otec maloletej matke, ktorou sa podieľal na iných výdavkoch maloletej. V takomto rozsahu uskutočnené plnenia otcom maloletej rozhodne nie je možné vylúčiť z plnenia jeho vyživovacej povinnosti, ak slúžili na uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletej, a teda aj touto formou si otec maloletej plnil svoju vyživovaciu povinnosť, čo bolo nutné zohľadniť. Zročné výživné podľa výroku IV. bolo vypočítané správne, ak boli započítané platby uskutočnené otcom maloletej k rukám matky maloletej podľa odseku 32. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Pri určení správnej výšky na tvorbu úspor 100 eur mesačne bolo podľa výroku VI. rozsudku okresného súdu správne vypočítané aj zročné výživné na tvorbu úspor. Ak aj okresný súd pri zročnom výživnom na tvorbu úspor v sume 600 eur uložil povinnosť ich úhrady otcovi maloletej do 01.10.2024, tak okresný súd určil hornú hranicu na zaplatenie, čo nevyklučuje úhradu otcom maloletej skôr. K stanovenej lehote odvolací súd poukázal na charakter úspor, ktoré majú maloletej slúžiť do budúcnosti, nemajú charakter spotrebného výživného, preto aj s ohľadom k uvedenému okresným súdom určený termín pre zaplatenie zročného výživného na tvorbu úspor do 01.10.2024 bol v súlade s účelom úspor.

2.5. K rozsahu úpravy styku otca s maloletou a k odvolacím dôvodom matky maloletej odvolací súd uviedol, že je prirodzené, že maloletá vzhľadom na prevažnú osobnú starostlivosť zo strany matky je na matku naviazaná a odlúčenie od matky prežíva emočne s ohľadom aj na vek 6 rokov. Uvedené však neznamena, že by sa nemal v potrebnom rozsahu realizovať styk otca s maloletou. Je v záujme maloletej, aby prehľbovala svoj vzťah s otcom, k čomu nepochybne slúži okresným súdom upravený rozsah styku. Práve ním sa umožní rozvíjanie vzájomnej citovej väzby, dôvery medzi otcom a maloletou. Pre výchovu a vývoj maloletej svoju úlohu okrem matky ako preferenčného rodiča zohráva aj druhý rodič - otec, a túto jeho úlohu nemožno minimalizovať zúžením styku s maloletou s ohľadom aj na vzdialenosť bydliska otca maloletej a bydliska matky maloletej. Ak podľa matky maloletej bol predtým styk v trvaní 5 - 6 dní a okresným súdom upravený 8 dní, resp. 11, nie je takto upravený styk neprimeraný a je skôr postupným rozšírením oproti predtým realizovanému styku maloletej s otcom. Ak matka maloletej tvrdí, že maloletá zle znáša odlúčenie od matky, je to prirodzené, ak vzhľadom na prevažnú osobnú starostlivosť matky ako preferenčného rodiča je medzi nimi vybudovaný silný citový vzťah, väzba, vzájomná dôvera, ale ani uvedené nemôže byť prekážkou pre to, aby bol daný primeraný priestor aj otcovi maloletej ako druhému rodičovi na budovanie vzťahu medzi ním a maloletou.

2.6. Ďalej odvolací súd uviedol, že výrok VIII. rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s odsekom 35. odôvodnenia je správnym výrokom, ak bol hraničný priechod medzi P. D. a D. - T. určený ako miesto

prevzatia maloletej otcom maloletej. Podľa odvolacieho súdu toto rozhodnutie vychádza nielen zo zaužívanej praxe medzi rodičmi, ale zohľadňuje aj proporcionálne podieľanie sa rodičov maloletej na realizáciu súdom upraveného styku, ak okresný súd uviedol, že otec musí z miesta bydliska na hraničný priechod prekonať vzdialenosť cca 500 km, matka vzdialenosť cca 200 km. Tento spôsob, ako uviedla matka v odvolaní, bol preto medzi rodičmi maloletej praktizovaný, lebo bol šetrnejší pre maloletú a ak matka v odvolaní zotrvala na tom, že maloletá odlúčenia od nej neprežíva dobre, tak podľa odvolacieho súdu záujem maloletej aj pri tomto spôsobe odovzdávania maloletej otcovi je potrebné povýšiť nad matkou tvrdenú zaťaženosť, resp. ňou vnímanú nespravodlivosť pri odovzdávaní maloletej na hraničnom priechode Jarovce.

2.7. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ak neboli zistené dôvody postupu pre iné rozhodnutie v zmysle § 54, § 55 CMP.

3. Proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13CoP/11/2024 z 14. februára 2024 podala dovolanie matka maloletej (ďalej aj „dovolateľka“ alebo „matka maloletého dieťaťa“) a to z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP.

3.1. Podľa názoru dovolateľky z dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise vyplýva, že majetkové pomery otca zdôvodňujú nárok na vyššie výživné ako je 400 eur mesačne a tvorbu úspor viac ako je 100 eur mesačne. Poukázala na majetkové pomery otca, uviedla, že zisk otca pred úrokmi, zdanením a odpismi za rok 2022 bol vo výške 74.000 eur. Uviedla, že otec korigoval tento výsledok najmenej v rozsahu odpisov vo výške približne 23.000 eur a predčasnou, či nepredpokladanou úhradou záväzkov. Pri odpisoch je zrejmé, že sa vôbec nejedná o aktuálne výdavky, preto uvedené namietla v súdnom konaní, pričom súdy sa touto jej argumentáciou nezaoberali; pritom zo zákona o rodine podľa jej názoru vyplýva použitím výkladu opaku, že pri určení výživného majú v zásade význam len nevyhnutné výdavky. Pri predčasnej a nepredpokladanej úhrade záväzkov otca mala byť podľa jej názoru aplikovaná druhá veta ustanovenia § 62 ods. 5 Zákona o rodine, k čomu nedošlo a odvolací súd dovolateľke nevysvetlil, z akého dôvodu toto ustanovenie neaplikoval.

3.2. Dovolateľka ďalej uviedla, že súdy si ustálili výdavky spojené maloletou na sumu 582,15 eura mesačne, čo podľa názoru dovolateľky nekorešponduje s obsahom súdneho spisu. Má za to, že Krajský súd v Žiline sa okrem výdavkov na výučbu anglického jazyka nezaoberal jej ďalšími výdavkami, ktoré uviedla vo vyjadrení zo dňa 16. decembra 2023, hoci otec tieto jej výdavky nepoprel. Podľa dovolateľky dcéra nesleduje životnú úroveň otca, ale jej ako matky. Napriek obsahu súdneho spisu Krajský súd v Žiline ustálil, že dcéra sleduje životnú úroveň otca vzhľadom na určené výživné vo výške 400 eur mesačne a 100 eur mesačne na úspory, čo je z pohľadu dovolateľky v ostrom kontraste s majetkovými pomermi otca a celkovými nákladmi na dcéru.

3.3. Dovolateľka taktiež namieta aj spôsob, akým Krajský súd v Žiline a Okresný súd Banská Bystrica zvažovali vzhľadom na určenie výšky výživného rozsah jej osobnej starostlivosti. Súdy jej podľa jej názoru dostatočne nevysvetlili, akým spôsobom pri stanovení výživného zohrala rolu matka osobná starostlivosť a preto sú rozsudky súdov nižších inštancií nepresvedčivé, nezrozumiteľné a nejasné. V dovolaní ďalej namieta, že Krajský súd v Žiline ani neuvažoval nad tým, že v prípade, ak by dcéra žila v D., otec by musel prispievať vyšším výživným, pričom bežné výživné pre dieťa od veku 6 rokov je v D. najmenej 430 eur. Z bodu 32. rozsudku odvolacieho súdu podľa dovolateľky taktiež nie je zrejmé, ako Krajský súd v Žiline a Okresný súd Banská Bystrica postupovali, keď započítali úhradu otca vo výške 232 eur na jeho vyživovaciu povinnosť. Vzhľadom na vyššie uvedené, dovolateľka namieta porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a zákazu deformácie dôkazov, arbitrárnosť rozhodnutia z hľadiska aplikácie § 62 ods. 2 a 5 Zákona o rodine a ustanovenia § 62 ods. 4 Zákona o rodine z hľadiska zvažovania rozsahu dovolateľkinej osobnej starostlivosti.

3.4. Čo do úpravy styku otca s maloletou, dovolateľka v dovolaní poukázala na nesporné, resp. preukázané skutočnosti v priebehu konania, pričom podľa jej názoru tieto skutočnosti odvolací súd nezvážil, resp. ich vyhodnotil spôsobom, ktorý je v rozpore so zásadou voľného hodnotenia dôkazov (najmä hodnotenie dôkazov v ich vzájomnej súvislosti a z hľadiska ich obsahu) a zákazom deformácie dôkazov. Poukázala na to, že pri zmienke o viacerých dňoch (najmä nad rámec 5-6 dní) dcéra reaguje veľmi negatívne. Vníma zásadný rozdiel medzi realizáciou styku v rozsahu 5-6 dní ako doposiaľ a rozsahom 11 (dokonca 18 dní počas letných prázdnin). Z jej pohľadu v napadnutom rozsudku absentuje

úvaha Krajského súdu v Žiline o ich špecifickej životnej situácii s ohľadom na prežívanie jej dieťaťa a absentuje aj aplikácia takejto úvahy pri úprave styku otca s maloletou z hľadiska jej jednotlivých dĺžky. Rozsudok dovolateľka považuje aj za rozporný so záujmom dieťaťa, ktorý musí byť skúmaný u konkrétnej maloletej osoby z hľadiska jeho konkrétnych potrieb a domnieva sa, že aplikácia úvah o tom, čo by určité dieťa malo zvládnuť, je v rozpore s jeho záujmom. Krajský súd v Žiline sa podľa dovolateľky nevysporiadal ani s jej argumentáciou ohľadne formulácie rozsahu styku otca počas letných prázdnin vo výroku VII. rozsudku súdu prvej inštancie, keď v kalendárnom roku 2024, konkrétne v mesiaci august 2024 pripadne na styk otca s dcérou celkovo 18 nepretržitých dní.

3.5. Vo vzťahu k určeniu povinnosti odovzdávať dcéru otcovi na hraničnom priechode v T. dovolateľka argumentuje, že Krajský súd v Žiline opomenul jej argumentáciu, a to, že prax pri odovzdávaní dcéry na hraničnom priechode T. vznikla s ohľadom na dcéru, ktorá plakávala cestou k otcovi, čo sa v súčasnosti deje len málokedy. Krajský súd v Žiline podľa dovolateľky pri rozhodovaní o odovzdávaní maloletej taktiež nereagoval a nezvážil rozsah jej osobnej starostlivosti o dcéru (pričom poukázala najmä na počet dní, ktoré bola doma s dcérou z dôvodu dcérinej choroby), rozsah realizácie styku otca s dcérou, a taktiež nereagoval a nezvážil to, že dovolateľka je samoživiteľkou a advokátkou a dni odovzdávania maloletej pripadajú aj na pracovné dni. Matka nemá žiadneho zamestnanca, ktorý by ju mohol zastúpiť, naproti tomu otec má viacero zamestnancov a teda otec si vie svoje pracovné záležitosti objektívne usporiadať. Z rozsudku odvolacieho súdu dovolateľke nie je jasné, prečo otec nemôže zabezpečiť plnohodnotne aspoň realizáciu styku s maloletou, keď sa s ňou stretával len 5-6 - krát ročne a podľa rozsudkov súdov nižších inštancií sa otec bude stretávať s dcérou 4 alebo 5 - krát ročne. Uvedené je v ostrom kontraste s rozsahom matkinej osobnej starostlivosti. Dovolateľka považuje rozsudky súdov nižších inštancií za zjavne nespravodlivé a taktiež namieta porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov, nakoľko podľa jej názoru Krajský súd v Žiline neprihliadol na význam, obsah a vzájomnú súvislosť vyššie uvedených skutočností.

3.6. Dovolateľka napokon žiadala odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia a navrhla rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 14. februára 2024, sp. zn. 13CoP/11/2024 zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. K dovolaniu matky sa vyjadril otec maloletej, uviedol, že súd prvej inštancie vykonal všetky dôkazy, ktoré boli stranami navrhnuté, pričom vecne správne ustálil skutkový, resp. skutočný stav, na podklade ktorého zaujal správne právne závery, čo napokon jednoznačne potvrdil odvolací súd, keď o odvolaní matky, ktorým napadla rozsudok súdu prvej inštancie, vydal potvrdzujúci rozsudok, pričom neopomenul zdôrazniť, že odvolanie matky nebolo opodstatnené. Všetky otcove príjmy a výdavky boli v súdnom konaní riadne preukázané, súd po vzhliadnutí ročnej účtovnej závierky správne ustálil otcov mesačný príjem a akékoľvek námietky matky v tomto smere sú neodôvodnené. Je vlastníkom dvoch nehnuteľností a budov, pričom uvedené bolo zistené aj na rakúskom súde v Spittale. Pokiaľ ide o tvrdenie matky, že súdy nesprávne ustálili výšku mesačných výdavkov spojených so starostlivosťou o maloletú, súd prvej inštancie pri ustálení mesačných výdavkov na maloletú bral do úvahy odôvodnené potreby a výdavky maloletej, ktoré ustálil v mesačnom priemere na sumu vo výške 582,15 eura. Maloletá je bežné dieťa, netrpí žiadnymi ťažkými zdravotnými problémami, ktoré by si mesačne vyžadovali vynakladanie nemalých finančných prostriedkov, preto výživné vo výške 400 eur mesačne spolu s výživným na tvorbu úspor vo výške 100 eur mesačne podľa otca možno vzhľadom na vek maloletej ako aj vzhľadom na jej zdravotný stav považovať za nadštandardné. Matka nesprávne poníma pojem bežné výživné, ak tvrdí, že tzv. mimoriadne výdavky v ňom nie sú zahrnuté. Otec matke prispieva aj nad rámec súdom určeného bežného výživného, napr. prispeje jej na kúpu bicykla pre maloletú. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu je tiež možné vyčítať, že odvolací súd sa zaoberal každou námietkou matky, ktorú nastolila v podanom odvolaní, a preto jej námietky o nesprávnom procesnom postupe možno považovať za absolútne nezodpovedajúce skutočnému stavu, a teda za nepravdivé a zavádzajúce dovolací súd. Vo vzťahu k námietke matky, že maloletá nenasleduje otcovu životnú úroveň poukázal na bod 30. odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Odvolací súd ako aj súd prvej inštancie neporušili zásadu voľného hodnotenia dôkazov a nerozhodli v rozpore s ňou ako sa to snaží matka v podanom dovolaní prezentovať. Oba súdy pri hodnotení dôkazov vychádzali zo skutočne zisteného stavu, každý dôkaz jednotlivo vyhodnotili a všetky dôkazy vyhodnotili v ich vzájomnej súvislosti. Otec navrhol zamietnuť

návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia a navrhol, aby dovolací súd dovolanie matky zo dňa 12. apríla 2024 v súlade s ust. § 448 CSP zamietol ako vecne nedôvodné.

5. Kolízny opatrovník sa k dovolaniu písomne nevyjadril, pričom mu dovolanie spolu s výzvou na vyjadrenie bolo doručené dňa 17. apríla 2024.

6. V danom prípade je dovolanie podané vo veci starostlivosti súdu o maloletých. Konanie v tejto veci je od 01. júla 2016 upravené v CMP. Podľa § 2 ods. 1 CSP sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže ustanovenia § 76 a § 77 CMP neustanovujú inak, dovolací súd na konanie o dovolaní navrhovateľky aplikoval ustanovenia CSP.

7. Najvyšší súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník, v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

8. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

9. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

10. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Ak teda zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

11. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

13. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

14. Dovolateľka vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala

nepreskúmateľnosť rozhodnutia, arbitrárnosť rozhodnutia a deficit v dokazovaní.

15. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

16. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

17. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatneným nárokom a obranou proti takému uplatneniu. Pritom všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany konania na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces. (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 204/04).

18. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľky, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jej práva na spravodlivý proces.

19. Dovolaťka vo viacerých častiach a vo vzťahu k rôznym výrokom rozsudku súdu prvej inštancie argumentovala nepreskúmateľnosťou, arbitrárnosťou a zjavnou neodôvodnenosťou potvrdzujúceho rozsudku odvolacieho súdu

19.1. Vo vzťahu k dovolateľkinej námietke, týkajúcej sa nevysporiadania sa s odvolacou argumentáciou dovolateľky ohľadom majetkových pomerov otca a účtovnej závierky za rok 2022 a z nich odvodennej výšky výživného a výšky tvorby úspor, a zároveň na to nadväzujúcej argumentácie týkajúcej sa aplikácie § 62 ods. 5 Zákona o rodine dovolací súd uvádza, že odvolací súd sa určovaním výšky výživného (a teda aj majetkovými pomermi, resp. účtovnou závierkou otca) pomerne vyčerpávajúco

venoval vo viacerých častiach v bodoch 26. - 30. napadnutého rozsudku. Odvolací súd okrem iného uviedol, že okresný súd k vecne správne rozhodnutiu vo výroku III. o výške vyživovacej povinnosti otca maloletej v dostatočne a potrebnom rozsahu zistil za aplikácie ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine aj druhú zákonnú zložku, a to schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca maloletej ako povinného. Na margo zisťovania príjmov otca z účtovnej závierky za rok 2022 odvolací súd uviedol, že tomuto spôsobu zisťovania príjmov nebolo možné nič vytknúť, pričom pri tržbách z výkonu podnikateľskej činnosti otca maloletej je potrebné zohľadniť náklady, výdavkové položky, odpisy (pozri bod 27. rozsudku odvolacieho súdu).

19.2. Dovolateľka ďalej argumentovala, že odvolací súd sa okrem výdavkov na výučbu anglického jazyka nezaoberal jej ďalšími výdavkami, ktoré uviedla vo vyjadrení zo dňa 16. decembra 2023. Dovolací súd uvádza, že táto argumentácia je zjavne neopodstatnená, nakoľko sa k danému odvolací súd vyjadril v bode 26. napadnutého rozsudku, keď okrem iného uviedol, že úprava výšky výživného sa nemôže meniť na základe jedného výdavku, resp. jednotlivého výdavku v tom - ktorom čase, pretože potom by pri každom vzniknutom výdavku, ktorý by nastal, súd upravoval výšku výživného. Súd nemôže reflektovať na jednotlivý výdavok spojený s maloletým dieťaťom tak, že bude meniť výšku výživného zo strany povinného, ak sa hodnotia komplexne potreby maloletého dieťaťa, jeho výdavky za súčasného zisťovania schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča.

19.3. Podľa názoru dovolateľky jej súdy dostatočne nevysvetlili, akým spôsobom pri stanovení výživného zohrala rolu jej osobná starostlivosť. Dovolací súd v danom kontexte poukazuje na bod 31. napadnutého rozsudku a nakoľko rozsudok odvolacieho súdu tvorí s potvrdzovaným rozsudkom jeden vecný celok, dovolací súd poukazuje aj na bod 31. rozsudku súdu prvej inštancie, keď tento po zohľadnení odôvodnených výdavkov na maloletú vo výške 582,15 eura zohľadnil aj osobnú starostlivosť matky o maloletú a uviedol, že vyživovaciu povinnosť otca voči maloletej vo výške 400 eur mesačne považuje za primeranú, nakoľko predstavuje cca 2/3 odôvodnených výdavkov na maloletú.

19.4 Dovolateľka argumentovala, že maloletá nesleduje životnú úroveň otca, ale matky, pričom poukázala na § 62 ods. 2 zákona o rodine. Odvolací súd sa predmetnou argumentáciou zaoberal najmä v bodoch 29. a 30. napadnutého rozsudku, keď uviedol, že súd prvej inštancie pri určení výšky vyživovacej povinnosti 400 eur mesačne zbral do úvahy nielen vyjadrené výdavky maloletej, ale schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca maloletej. Uvedené sa premietlo aj v uložení povinnosti otcovi maloletej prispievať na tvorbu úspor sumou 100 eur mesačne. Dovolateľka v dovolaní ďalej namietala, že odvolací ani neuvažoval nad výživným pre dieťa od veku 6 rokov v D.Ú., ktoré je najmenej 430 eur, na čo poukázala tabuľkou výživného v D. pre 6-ročné dieťa priloženou k vyjadreniu zo dňa 12.01.2024. Dovolací súd v danej súvislosti opätovne poukazuje na bod 30. odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom odvolací súd uviedol, že nie je možné mechanické prevzatie tabuľkových výpočtov bez skúmania a zisťovania okolností konkrétnej veci. Odvolací súd opätovne dodal, že súd prvej inštancie dôsledne zohľadňoval okolnosti danej veci a správne rozhodol o určení výšky vyživovacej povinnosti a tvorby úspor s ohľadom na vek, odôvodnené potreby a výdavky maloletého dieťaťa.

19.5 Argumentácia dovolateľky týkajúca sa bodu 32. rozsudku odvolacieho súdu taktiež nie je opodstatnená, nakoľko z predmetného bodu je zrejmé, prečo a z akého dôvodu odvolací súd započítal úhradu otca vo výške 232 eur na otcove zročné výživné. Odvolací súd k danému uviedol, že uskutočnené plnenia bolo nutné zohľadniť, nakoľko tieto nie je možné vylúčiť z plnenia jeho vyživovacej povinnosti, ak slúžili na uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletej, teda aj touto formou si otec maloletej plnil svoju vyživovaciu povinnosť.

19.6. Matka v dovolaní ďalej namietala nepreskúmateľnosť odôvodnenia vo vzťahu k úprave styku otca s maloletou (najmä cez letné prázdniny) a nezohľadnenie záujmu maloletej. Dovolací súd na tomto mieste poukazuje na body 33. a 34. napadnutého rozsudku, v ktorých odvolací súd okrem iného uviedol, že je v záujme maloletej, aby prehlbovala svoj vzťah s otcom, k čomu nepochybne slúži upravený rozsah styku. Práve ním sa umožní rozvíjanie vzájomnej citovej väzby, dôvery medzi otcom a maloletou. Pre výchovu a vývoj maloletej svoju úlohu okrem matky ako preferenčného rodiča zohráva aj druhý rodič - otec, a túto jeho úlohu nemožno minimalizovať zúžením styku s maloletou s ohľadom aj na vzdialenosť bydliska otca maloletej a bydliska matky maloletej. Odvolací súd dodal, že takto upravený styk nie je neprimeraný a je skôr postupným rozšírením oproti predtým realizovanému styku maloletej s otcom. ak matka maloletej tvrdí, že maloletá zle znáša odlúčenie od matky, je to prirodzené, ak vzhľadom na prevažnú osobnú starostlivosť matky ako preferenčného rodiča je medzi nimi vybudovaný silný citový vzťah,

väzba, vzájomná dôvera, ale ani uvedené nemôže byť prekážkou pre to, aby bol daný primeraný priestor aj otcovi maloletej ako druhému rodičovi na budovanie vzťahu medzi ním a maloletou. Vzhľadom k uvedenému je aj v tejto časti argumentácia matky neopodstatnená.

19.7. Vo vzťahu k dovolateľskej argumentácii týkajúcej sa odovzdávania maloletej otcovi na hraničnom priechode v T. dovolací súd poukazuje na bod 35. napadnutého rozsudku (chybou v písaní označený ako bod 15.), v ktorom uviedol, že toto rozhodnutie vychádza nielen zo zaužívanej praxe medzi rodičmi, ale zohľadňuje aj proporcionálne podieľanie sa rodičov maloletej na realizácii súdom upraveného styku. Tento spôsob bol preto medzi rodičmi maloletej praktizovaný, lebo bol šetrnejší pre maloletú a ak matka v odvolaní zotrvala na tom, že maloletá odlúčenia od nej neprežíva dobre, tak záujem maloletej aj pri tomto spôsobe odovzdávania maloletej otcovi je potrebné povýšiť nad matkou tvrdenú zaťaženosť, resp. ňou vnímanú nespravodlivosť pri odovzdávaní maloletej na hraničnom priechode T..

19.8. Dovolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Neostáva preto nič iné, než konštatovať, že v prejednávanej veci boli z tohto pohľadu súdmi nižších inštancií splnené ústavnoprávne nároky kladené na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

20. Matka v dovolaní poukazovala aj na ňou vnímané rôzne deficity v dokazovaní. V prvom rade dovolací súd uvádza, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnenýprehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP. Dovoláním sa preto vo všeobecnosti nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

20.1. Zdržanlivosť najvyššieho súdu k preskúmvaniu hodnotenia dôkazov však v poslednom čase naráža na recentnú judikaturu ústavného súdu (sp. zn. III. ÚS 104/2022), v zmysle ktorej preskúmanie logickej, funkčnej a teleologickej konzistentnosti hodnotenia dôkazov je súčasťou posudzovania práva na spravodlivý proces, a teda preskúmanie hodnotenia vykonaných dôkazov je preskúmanie procesného postupu súdu.

20.2. Zásada viazanosti zisteným skutkovým stavom neznamena, že najvyšší súd je viazaný takou interpretáciou dôkazu, ktorá v sebe obsahuje ničím nepodloženú účelovo vytvorenú domnienku, ktorej jediným cieľom je vylúčiť danosť nároku. Rovnako túto zásadu nemožno interpretovať ako nemožnosť najvyššieho súdu reagovať na zjavný, ničím neodôvodnený, a preto arbitrárny skutkový omyl. Preto najvyšší súd má právo skúmať, či hodnotenie dôkazov nie je natoľko mimo prípustného a logického rámca hodnotenia dôkazov a teda, či nedošlo týmto procesným postupom súdu k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru (pozri III. ÚS 104/2022, bod 18. a 19.).

20.3. Dovolací súd dodáva, že zásada voľného hodnotenia dôkazov zakotvená v čl. 15 Základných princípov CSP a v § 191 CSP vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov (čl. 46 ústavy) a znamená, že záver, ktorý sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Hodnotenie dôkazov úvahou súdu však neznamena ľubovôľu, lebo hodnotiaca úvaha musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a vykazovať funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania.

20.4. Právo na spravodlivý proces je preto naplnené aj tým, že súdy po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že

ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/2004).

20.5. Summa summarum nedá sa vylúčiť, že k porušeniu tohto práva dôjde aj tým, že zistenie skutkového stavu je prima facie natoľko chybné (svojvoľné), že by k nemu súd pri rešpektovaní základných zásad hodnotenia vykonaných dôkazov nemohol nikdy dospieť - ide o extrémny rozpor medzi vykonanými dôkazmi a z nich urobenými skutkovými zisteniami (porov. I. ÚS 6/2018), alebo tým, že prijaté právne závery sú v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, resp. že z nich v žiadnej možnej interpretácii súdneho rozhodnutia nevyplývajú (porov. I. ÚS 243/2007).

20.6. Otázka, či súd pri zisťovaní skutkového stavu rešpektoval ústavno-procesné zásady (ako napr. zákaz tzv. deformácie dôkazu, či opomenutého dôkazu, zásadu rovnosti zbraní, priamosti, voľného hodnotenia dôkazov) je preto otázkou procesnoprávnou, ktorá ako taká môže byť dovolaciemu súdu predložená v dovolaní ako prípustný dovolací dôvod podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Zásadám spravodlivého procesu zodpovedá tiež požiadavka, aby súdom urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené.

20.7. So zreteľom na vyššie uvedené, vec prejednávajúci senát pristúpil k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľky, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jej práva na spravodlivý proces, kedy podstatou dovolacieho prieskumu nebolo prehodnocovanie skutkového stavu, ale kontrola postupu odvolacieho súdu pri procese jeho zisťovania a vyhodnocovania, ergo preskúmanie toho, či hodnotenie dôkazov je alebo nie je natoľko svojvoľné, že znamená zásah do tohto práva.

21. Dovolaťka v prvom rade namietala, že z dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise vyplýva, že majetkové pomery otca zdôvodňujú nárok na vyššie výživné ako je 400 eur mesačne a tvorbu úspor viac ako je 100 eur mesačne. Dovolací súd opätovne poukazuje na body 26. - 31. rozsudku odvolacieho súdu, z ktorých je zrejmé, že pri určovaní majetkových pomerov (príjmu) otca súdy vychádzali z účtovnej závierky otca za rok 2022, je z nich zrejماً aj úvaha o vyhodnotení majetkových pomerov a taktiež je z nich zrejماً, prečo niektoré z matkou navrhovaných dôkazov krajský súd nevykonával. Matka taktiež namietala, že ustálenie výdavkov na maloletú vo výške 582,15 eura mesačne podľa jej názoru nekorešponduje s obsahom súdneho spisu. Skutkovým predpokladom, ktorý viedol súdy k danej výške mesačných nákladov boli priemerné mesačné výdavky na maloletú uvádzané matkou. Výdavky, ktoré súd prvej inštancie na túto sumu započítal, zhrnul v bode 31. svojho rozsudku, pričom zohľadnil pravidelné a aj nepravidelné výdavky na maloletú. Z uvedeného bodu je taktiež zrejماً, ako súd prvej inštancie postupoval pri vyhodnotení týchto výdavkov a prečo niektoré z nich nezohľadnil. Nie je namieste ani dovolateľkina argumentácia týkajúca sa nezáväznosti okolností, resp. porušenia zásady voľného hodnotenia dôkazov vo vzťahu k úprave styku otca s maloletou a odovzdávania maloletej na hraničnom priechode medzi P. D. a D. - T., keď odvolací súd tieto zväžil a vyhodnotil v bodoch 33. - 36. napadnutého rozsudku, pričom je zrejماً, že pri ich vyhodnotení sa odvolací súd riadil najmä záujmom maloletej. Prevažujúca väčšina námietok dovolateľky má skôr povahu nespokojnosti s výsledkom hodnotenia dôkazov, než namietania deficitov v dokazovaní, nakoľko výsledok hodnotenia dôkazov nebol v súlade s jej očakávaniami.

21.1 Sumarizujúc vyššie uvedené dovolací súd v okolnostiach preskúmanej veci nezistil ústavnoprávne deficit v rámci zisťovania skutkového stavu veci, súdy nižších inštancií postupovali v súlade so základnými princípmi civilného sporového konania, najmä zásadou voľného hodnotenia dôkazov (čl. 15 CSP) a princípmi všeobecnej spravodlivosti. Zároveň pri zisťovaní skutkového stavu rešpektovali ústavno-procesné zásady (ako sú zákaz tzv. deformácie dôkazu, či opomenutého dôkazu, zásadu rovnosti zbraní, priamosti, voľného hodnotenia dôkazov), napadnuté rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie obsahujú riadne odôvodnenie myšlienkového procesu hodnotenia dôkazov, zo záverov oboch súdov nižších inštancií dovolací súd nezistil porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a prijaté skutkové závery nevykazujú známky svojvoľnosti, nelogických úsudkov či zrejmeho omylu. Námietky matky v tomto smere preto dovolací súd považoval z hľadiska prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP za neopodstatnené.

22. Na základe uvedeného možno konštatovať, že odvolací súd pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenul vziať do úvahy žiadnu z (rozhodných) namietaných skutočností v dovolaní, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z uvedeného je zrejماً, z akých dôvodov odvolací

súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

23. Z vyššie uvádzaných dôvodov dovolateľka neopodstatnene namietala vadu podľa § 420 písm. f) CSP, preto dovolací súd dovolanie odmietol postupom podľa § 447 písm. c) ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

24. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 451 ods. 3 CSP, podľa ktorého rozhodnutie o trovách dovolacieho konania nemusí byť v takomto prípade odôvodnené.

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.